

RIKSLØNNSNEMNDA

Sak nr.4/1963:

Lønns- og prisdepartementet og
Sosialdepartementet

m o t

Landsorganisasjonen i Norge og
Norsk Kommuneforbund

i samband med tariffrevisjonen 1963 for de ortopediske verkstedene ved Sophies Minde.

Rikslønnsnemndas sammensetning: Kai Knudsen, formann
Karl Frimann Dahl og
Thorleif Andresen.

År 1963 den 10. desember avsa lønnsnemnda

k j e n n e l s e:

Overenskomsten mellom Lønns- og prisdepartementet og Sosialdepartementet på den ene siden og Landsorganisasjonen og Norsk Kommuneforbund på den andre siden, omfattende lønns- og arbeidsvilkårene for ortopedimekanikere, ortopediskomakere og bandagister ved Sophies Minde, løp ut 31. mai 1963.

Kretsmeklingsmannen for Østlandet fremsatte den 6. september 1963 et meklingsforslag, som partenes representanter erklærte at de ville anbefale vedtatt. Det ble vedtatt av staten men forkastet etter avstemning av arbeidstakerne.

Under ny mekling den 19. oktober 1963 foreslo kretsmeklingsmannen at tvisten skulle bringes inn for Rikslønnsnemnda i samsvar med lov av 19. desember 1952, og dette ble vedtatt av partene.

Ved behandlingen av denne sak er Rikslønnsnemnda sammensatt av formannen og en representant utpekt av hver av partene.

Norsk Kommuneforbund har fremholdt at forslaget er forkastet, fordi arbeidstakerne ved de ortopediske verksteder mener at de nå bør overføres til statens lønnsregulativ. Dette er et gammelt krav som ble reist allerede i 1951, og i den siste overenskomst er det i en protokolltilførsel tatt forbehold om å reise spørsmålet ved denne tariffrevisjon. Arbeidet utføres nå i vesentlig grad etter akkordbetaling, men egner seg ikke for dette lønssystem. Den medisinske og tekniske utvikling som har funnet sted på dette område i de senere år, stiller stadig større faglige krav til dem som arbeider ved de ortopediske verksteder og nødvendiggjør et intimt samarbeid med leger, fysioterapeuter og pasientene. Forbundet har vist til en uttalelse fra professor Ivar Alvik av 12/4 1961, hvor det fremholdes at arbeidsprosessen, når det gjelder ortopedimekanikere og bandagister, mer og mer er gått over fra å være et rent håndverk til å bli et teknisk yrke, og han gjør nærmere rede for de krav dette yrke nå stiller.

Forbundet har nedlagt påstand om at de forskjellige stillinger blir plassert i bestemte klasser i statens lønnsregulativ, at man innfører tittelen "proteseteknikere" og at det gjennomføres fire ukers ferie som for kontorpersonalet ved Sophies Minde.

Lønns- og prisdepartementet har fremholdt at staten ikke er enig i at arbeidstakerne ved de ortopediske verksteder skal overføres til statens lønnsregulativ. Det legges da vekt på at ortopedimekanikerfaget er et håndverksfag. Det er underlagt lærlingeloven, og de ansatte ved verkstedet anses som fagarbeidere. Det dreier seg om en produserende virksomhet som drives etter forretningsmessige prinsipper, og det nyttes i stadig større utstrekning akkord. Disse arbeidstakere står

for så vidt i samme stilling som de store grupper statsarbeidere som er lønnet etter overenskomst.

Departementet har pekt på at et utvalg arbeider med utredning av en rekke grunnleggende spørsmål vedkommende de ortopediske verksteder, blant annet behovet for personell innen denne sektor, spørsmålet om godkjenning av yrkesutøvere og vilkårene for denne godkjenning. Utvalgets innstilling ventes avgitt i løpet av året, og spørsmålet om stillingenes lønsmessige vurdering og endring av tittel bør utstå til innstillingen foreligger.

Når det gjelder ferie, hevder departementet, at disse arbeidstakere må stå i samme stilling som de øvrige overenskomstlønnede arbeidstakere i staten.

Det er nedlagt påstand om at meklingsmannens forslag av 6. september 1963 gjøres gjeldende som ny overenskomst.

Lønnsnemnda vil bemerke:

Når det gjelder arbeidet på de ortopediske verksteder ved Sophies Minde og den utvikling som har foregått i dette yrke gjennom de senere år, viser nemnda til professor Alviks redegjørelse som er vedlagt forbundets påstandskrift. Lønnsnemnda er enig i at betalingen for dette arbeid, i all fall for den vesentligste del, er lite egnet for akkord, og at det er naturlig at man går over til fast lønn. Om det kan kombineres med noen form for akkordbetaling finner lønnsnemnda ikke grunn til å gå nærmere inn på i denne forbindelse.

Under behandlingen for lønnsnemnda er det gjort rede for mandatet for det utvalg som utreder spørsmålet om den fremtidige ordning av de ortopediske verksteder, herunder spørsmålet om hvilken utdanning personalet ved verkstedene bør ha, og vilkårene for godkjenning av yrkesutøverne. Spørsmålet om å plassere disse stillinger i statens lønnsregulativ eller på annen måte å endre det nå gjeldende lønnsystem, bør utstå til utvalgets innstilling foreligger og verkstedenes fremtidige organisasjonsform er mer avklaret. Da utvalgets innstilling ventes avgitt i den nærmeste fremtid, er det grunn til å tro at spørsmålet kan forberedes og tas opp ved neste tariffrevisjon.

Lønnsnemnda finner at man ved revisjonen av overenskomsten må følge de retningslinjer som er lagt til grunn ved tariffrevisjonen i år mellom arbeidslivets hovedorganisasjoner, og som er fulgt ved de øvrige tariffrevisjoner mellom staten og dens arbeidstakere. Da kretsmeklingsmannens forslag er i samsvar med disse, og dertil er anbefalt av begge parters forhandlere, finner lønnsnemnda at det må stadfestes.

Lønnsnemnda er kjent med at det innen en rekke arbeidsplasser i staten er gjennomført ulike ferieordninger for forskjellige arbeidstakergrupper, bl.a. gjelder dette innenfor helse-sektoren. Lønnsnemnda antar at en omlegging av ferieordningen særskilt for Sophies Minde, må utstå for å sees i sammenheng med den endring av ferieloven som for tiden er under behandling av statsmyndighetene.

Slutning:

Kretsmeklingsmannens forslag av 6. september 1963 gjøres gjeldende som overenskomst mellom partene.

Kai Knudsen

Karl Frimann Dahl

Thorleif Andresen

Riktig utskrift:

K. F. Andresen.